

16. PERJANTAINA 18. HELMIKUUTA 2000

kello 16.05

Päiväjärjestys

Ilmoituksia

Toinen käsittely

1)	Hallituksen esitys tuomareiden nimittämistä koskevaksi lainsäädännöksi	315
	Hallituksen esitys HE 109/1999 vp
Lakivaliokunnan mietintö LaVM 1/2000 vp	
2)	Hallituksen esitys laiksi valtioneuvoston oikeuskanslerista ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi	315
	Hallituksen esitys HE 175/1999 vp
Perustuslakivaliokunnan mietintö PeVM 6/2000 vp	
3)	Hallituksen esitys laiksi rikoslain 37 luvun 12 §:n muuttamisesta.	315
	Hallituksen esitys HE 154/1999 vp
Lakivaliokunnan mietintö LaVM 2/2000 vp	
4)	Hallituksen esitys laiksi kunnan kiinteistöinsinööristä annetun lain muuttamisesta	316
	Hallituksen esitys HE 180/1999 vp
Maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö MmVM 1/2000 vp	
5)	Hallituksen esitys laeiksi valmiuslain, puolustustilalain ja pelastustoimilain muuttamisesta	316
	Hallituksen esitys HE 186/1999 vp
Puolustusvaliokunnan mietintö PuVM 1/2000 vp	

- 6) Hallituksen esitys laeiksi vakuutusksalain ja eläkesäätiölain muuttamisesta 316
 Hallituksen esitys HE 136/1999 vp
 Sosiaali- ja terveystieteiden valtiokunnan mietintö StVM 3/2000 vp

Ainoa käsittely

- 7) Puhemiesneuvoston ehdotus uudeksi eduskunnan oikeusasiamiehen johtosäännöksi..... 316
 Puhemiesneuvoston ehdotus PNE 2/1999 vp
 Perustuslakivaliokunnan mietintö PeVM 7/2000 vp

Kolmas käsittely

- 8) Hallituksen esitys säädösten ja valtiosopimusten julkaisemista koskeväksi lainsäädännöksi..... 317
 Hallituksen esitys HE 174/1999 vp
 Perustuslakivaliokunnan mietintö PeVM 1/2000 vp
- 9) Hallituksen esitys laiksi ortodoksisesta kirkkokunnasta annetun lain muuttamisesta 317
 Hallituksen esitys HE 168/1999 vp
 Hallintovaliokunnan mietintö HaVM 1/2000 vp
- 10) Hallituksen esitys laiksi kirkkolain muuttamisesta..... 317
 Hallituksen esitys HE 167/1999 vp
 Hallintovaliokunnan mietintö HaVM 2/2000 vp
- 11) Hallituksen esitys laiksi Suomen Punaisesta Rististä 317
 Hallituksen esitys HE 156/1999 vp
 Hallintovaliokunnan mietintö HaVM 3/2000 vp
- 12) Hallituksen esitys laiksi kansaneläkelain 53 §:n muuttamisesta 317
 Hallituksen esitys HE 191/1999 vp
 Sosiaali- ja terveystieteiden valtiokunnan mietintö StVM 1/2000 vp
-

Puhetta johtaa toinen varapuhemies Mikkola.

Nimenuoto

Nimenuodon sijasta merkitään läsnä oleviksi ne edustajat, jotka osallistuvat edelliseen täysistuntoon.

PÄIVÄJÄRJESTYKSEN ASIAT:

1) Hallituksen esitys tuomareiden nimittä- mistä koskevaiksi lainsäädännöksi

Toinen käsittely
Hallituksen esitys HE 109/1999 vp
Lakivaliokunnan mietintö LaVM 1/2000 vp

Toinen varapuhemies: Käsittelyn pohjana on lakivaliokunnan mietintö n:o 1. Ensin sallitaan asiasta yleiskeskustelu, sen jälkeen ryhdytään lakiehdotusten yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Yleiskeskustelua ei synny.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä hyväksytään keskustelutta

1. lakiehdotuksen 1 § ja 1 luvun otsikko, 2—14 § ja 2 luvun otsikko, 15—19 § ja 3 luvun otsikko sekä 20—23 § ja 4 luvun otsikko, johtolause ja nimike,

2. lakiehdotuksen 2 ja 8 §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike,

3. lakiehdotuksen 2 ja 9 §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike,

4. lakiehdotuksen 45 ja 48 §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike,

5. lakiehdotuksen 3 ja 7—9 §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike,

6. lakiehdotuksen 1 §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike,

7. lakiehdotuksen 5, 11 ja 14 §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike,

8. lakiehdotuksen 245, 246 ja 248 §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike,

9. lakiehdotuksen 3 ja 4 §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike,

10. lakiehdotuksen 2 ja 6 §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike,

11. lakiehdotuksen 3 §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike sekä

12. lakiehdotuksen 1 ja 2 §, johtolause ja nimike.

Lakiehdotusten toinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

2) Hallituksen esitys laiksi valtioneuvoston oikeuskanslerista ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Toinen käsittely
Hallituksen esitys HE 175/1999 vp
Perustuslakivaliokunnan mietintö PeVM 6/2000 vp

Toinen varapuhemies: Käsittelyn pohjana on perustuslakivaliokunnan mietintö n:o 6. Ensin sallitaan asiasta yleiskeskustelu, sen jälkeen ryhdytään lakiehdotusten yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Tämän asian yhteydessä sallitaan keskustelu myös päiväjärjestyksen 7) asiasta.

Yleiskeskustelua ei synny.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä hyväksytään keskustelutta

ensimmäisen lakiehdotuksen 1—16 §, johtolause ja nimike,

toisen lakiehdotuksen 1 §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike sekä

kolmannen lakiehdotuksen 1 ja 2 §, johtolause ja nimike.

Lakiehdotusten toinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

3) Hallituksen esitys laiksi rikoslain 37 luvun 12 §:n muuttamisesta

Toinen käsittely
Hallituksen esitys HE 154/1999 vp
Lakivaliokunnan mietintö LaVM 2/2000 vp

Toinen varapuhemies: Käsittelyn pohjana on lakivaliokunnan mietintö n:o 2. Ensin sallitaan asiasta yleiskeskustelu, sen jälkeen ryhdytään lakiehdotuksen yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Yleiskeskustelua ei synny.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä hyväksytään keskustelutta 37 luvun 12 §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike.

Lakiehdotuksen toinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

4) Hallituksen esitys laiksi kunnan kiinteistöinsinööristä annetun lain muuttamisesta

Toinen käsittely
Hallituksen esitys HE 180/1999 vp
Maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö MmVM 1/2000 vp

Toinen varapuhemies: Käsittelyn pohjana on maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö n:o 1. Ensin sallitaan asiasta yleiskeskustelu, sen jälkeen ryhdytään lakiehdotuksen yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Yleiskeskustelua ei synny.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä hyväksytään keskustelutta 1—3 §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike.

Lakiehdotuksen toinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

5) Hallituksen esitys laeiksi valmiuslain, puolustustilalain ja pelastustoimilain muuttamisesta

Toinen käsittely
Hallituksen esitys HE 186/1999 vp
Puolustusvaliokunnan mietintö PuVM 1/2000 vp

Toinen varapuhemies: Käsittelyn pohjana on puolustusvaliokunnan mietintö n:o 1. Ensin sallitaan asiasta yleiskeskustelu, sen jälkeen ryhdytään lakiehdotusten yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Yleiskeskustelua ei synny.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä hyväksytään keskustelutta

ensimmäisen lakiehdotuksen 1—7, 9, 15, 16, 22 a, 24, 25 a, 29, 32, 33, 34 a, 34 b, 37, 40 a ja 50 §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike,

toisen lakiehdotuksen 1—4, 7—9, 11, 12, 16, 39 ja 40 §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike sekä

kolmannen lakiehdotuksen 1 §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike.

Lakiehdotusten toinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

6) Hallituksen esitys laeiksi vakuutuslainsäädännön ja eläkesäätölaeiksi vakuutuslainsäädännön muuttamisesta

Toinen käsittely
Hallituksen esitys HE 136/1999 vp
Sosiaali- ja terveystieteiden valiokunnan mietintö StVM 3/2000 vp

Toinen varapuhemies: Käsittelyn pohjana on sosiaali- ja terveystieteiden valiokunnan mietintö n:o 3. Ensin sallitaan asiasta yleiskeskustelu, sen jälkeen ryhdytään lakiehdotusten yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Yleiskeskustelua ei synny.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä hyväksytään keskustelutta

ensimmäisen lakiehdotuksen 3, 165, 165 a—165 c, 169 ja 172 a §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike sekä

toisen lakiehdotuksen 2, 132, 132 a—132 c ja 137 a §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike.

Lakiehdotusten toinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

7) Puhemiesneuvoston ehdotus uudeksi eduskunnan oikeusasiamiehen johtosääntöksi

Ainoa käsittely
Puhemiesneuvoston ehdotus PNE 2/1999 vp
Perustuslakivaliokunnan mietintö PeVM 7/2000 vp

Toinen varapuhemies: Päiväjärjestyksestä poistetaan 7) asia.

8) Hallituksen esitys säädösten ja valtiosopimusten julkaisemista koskevaksi lainsäädännöksi

Kolmas käsittely
Hallituksen esitys HE 174/1999 vp
Perustuslakivaliokunnan mietintö PeVM 1/2000 vp

Toinen varapuhemies: Toisessa käsittelyssä päätetyt lakiehdotukset voidaan nyt hyväksyä tai hylätä.

Keskustelua ei synny.

Lakiehdotukset hyväksytään.

Lakiehdotusten kolmas käsittely julistetaan päättyneeksi.

Perustuslakivaliokunnan mietintöön sisältyvät kolme lausumaehdotusta hyväksytään.

Asia on loppuun käsitelty.

9) Hallituksen esitys laiksi ortodoksisesta kirkkokunnasta annetun lain muuttamisesta

Kolmas käsittely
Hallituksen esitys HE 168/1999 vp
Hallintovaliokunnan mietintö HaVM 1/2000 vp

Toinen varapuhemies: Toisessa käsittelyssä päätetty lakiehdotus voidaan nyt hyväksyä tai hylätä.

Keskustelua ei synny.

Lakiehdotus hyväksytään.

Lakiehdotuksen kolmas käsittely julistetaan päättyneeksi.

Asia on loppuun käsitelty.

10) Hallituksen esitys laiksi kirkkolain muuttamisesta

Kolmas käsittely
Hallituksen esitys HE 167/1999 vp
Hallintovaliokunnan mietintö HaVM 2/2000 vp

Toinen varapuhemies: Toisessa käsittelyssä päätetty lakiehdotus voidaan nyt hyväksyä tai hylätä.

Keskustelua ei synny.

Lakiehdotus hyväksytään.

Lakiehdotuksen kolmas käsittely julistetaan päättyneeksi.

Asia on loppuun käsitelty.

11) Hallituksen esitys laiksi Suomen Punaisesta Rististä

Kolmas käsittely
Hallituksen esitys HE 156/1999 vp
Hallintovaliokunnan mietintö HaVM 3/2000 vp

Toinen varapuhemies: Toisessa käsittelyssä päätetty lakiehdotus voidaan nyt hyväksyä tai hylätä.

Keskustelua ei synny.

Lakiehdotus hyväksytään.

Lakiehdotuksen kolmas käsittely julistetaan päättyneeksi.

Asia on loppuun käsitelty.

12) Hallituksen esitys laiksi kansaneläkelain 53 §:n muuttamisesta

Kolmas käsittely
Hallituksen esitys HE 191/1999 vp
Sosiaali- ja terveystieteiden valiokunnan mietintö StVM 1/2000 vp

Toinen varapuhemies: Toisessa käsittelyssä päätetty lakiehdotus voidaan nyt hyväksyä tai hylätä.

Keskustelu:

¹ **Pentti Tiisanen /vas:** Herra puhemies! Hallituksen esitys n:o 191/1999 vp koskee Kansaneläkelaitoksen valtuutettujen lukumäärästä päättämistä. Kansaneläkelaitos on viime kuukausien aikana saanut ehkä aiheestakin nuhteita ulostu-

loista julkisuuteen. Nimenomaan kirjeet eläkeläisille, joissa sekä sisällön että sävyn suhteen on ollut toivomisen varaa, ovat eläkeläisiä pelästyttäneet, kun on vaadittu takaisin perittäväksi niin sanotusti liikaa maksettuja eläkkeitä.

Edelleen samalla tavalla on epäonnistuttu niissä kirjeissä, joita on kohdistettu opiskelijoille vähän samalla tavalla takaisinperinnän puiteissa.

Nyt kun säädetään valtuutettujen määrästä, ja sinänsä ihan oikealla tavalla vähennetään varavaltuutettujen määrää, voisi tässäkin todeta, että varmasti valtuutettujen työnä voisi olla se, että he koelukisivat julkisuuteen osoitetut viestit niin, miltä ne vaikuttavat sisällön ja tyylin puolesta. Tämä varmasti helpottaisi Kansaneläkelaitoksen imagoa myös nimenomaan tulevaisuudessa.

² **Pirkko Peltomo /sd:** Arvoisa puhemies! Ed. Tiusanen lähti hakemaan aika kaukaa perusteluja sille, miksi Kansaneläkelaitoksen varavaltuutettuja ollaan vähentämässä yhdellä. Sekä sosiaali- ja terveystieteiden valtuutetut itse ovat jo pidempään esittäneet, että on turhaa pitää valtuutettuja ja kahta varavaltuutettua. Minusta tämä esitys on erittäin perusteltu, koska useimmiten valtuutetut ovat paikalla ja aika harvoin ensimmäistäkään varavaltuutettua tarvitaan, joten minun nähdäkseni tämä on erittäin kannatettava laki.

³ **Pentti Tiusanen /vas:** Arvoisa puhemies! Ed. Peltomon puheenvuoroa haluaisin täsmentää omalta puoleltani. En suinkaan vastustanut. Totesin, että tässä vain vähennetään yksi varavaltuutettu.

Yleisesti ottaen voisi, ja tässä olen ihan vakaavissani, valtuuston valtuutettujen tehtävänä olla, että he voisivat katsoa hiukan Kansaneläkelaitoksen ulostulon perään, nimenomaan näiden kirjeiden perään, joista tässäkin salissa on kyselytunneilla ja muutenkin keskusteltu useamman kuukauden mittaan. Tähän saakka Kansaneläkelaitoksen kirjeet ja kirjelmät ovat aina onnistuneet aiheuttamaan kovasti kysymyksiä ja sekaannusta. Se voisi olla valtuutettujen eräs tehtävä.

⁴ **Valto Koski /sd:** Arvoisa puhemies! Ed. Tiusanen sai provosoitua. Kun sattumalta olen Kansaneläkelaitoksen valtuutettu ja edellisen kauden aikana olin varavaltuutettu, en oikein hyvällä omallatunnolla voi kuitata kaikkea sitä, mikä

kohdistui Kansaneläkelaitokseen ja varsinkin meihin valtuutettuihin.

Olemme varsin monella tavalla yrittäneet selvittää näitä kysymyksiä ja tehneet niistä johtopäätöksiä. Eilen illalla viimeksi istuimme yli kolme tuntia näiden asioiden puiteissa.

Tietenkin aina on sellainen tilanne joka puolella mahdollista, että jokin virhe tulee, mutta kyllä totuus on minun mielestäni tässä asiassa se, että Kansaneläkelaitoksen on pakko noudattaa voimassa olevia lakeja ja Kansaneläkelaitoksen palveluksessa olevien henkilöiden tehtävä se on erityisesti. Valtuutettujen tehtävä on tietysti ottaa muun muassa ed. Tiuasan näkemyksistä joihin oppeja ja koettaa sillä tavoin jatkaa sitä työtä, jota on tähänkin asti tehty.

⁵ **Pirkko Peltomo /sd:** Arvoisa puhemies! Ed. Koski pitkälti jo kertoi sen, mikä liittyy näihin kirjeisiin.

Kansaneläkelaitoksessa on asetettu useampi työryhmä, jotka selvittelevät eri kirjeiden sisältöjä ja pyrkivät tekemään niistä entistä ihmisläheisempiä ja luettavampia, ja se on minusta todella hyvä asia. Työryhmä saa työnsä valmiiksi keväällä, ja siellä käydään lähes joka ikinen kirje, joka lähtee asiakkaille, lävitse. Näissä työryhmissä on kuultu asiantuntijoita, ja se tarkoittaa sitä, että siellä on eläkeläisiä, opiskelijoita eli edunsaajia, jotka saavat näitä kirjeitä. Asiakkaat, jotka saavat näitä kirjeitä, ovat myös näissä työryhmissä edustettuina.

Minusta tämä koko jupakka on noussut tämän kirjeen sisällön kannalta ehkä vähän turhankin kärjistyneesti esille, koska koko ajan tätä työtä on tehty ja aina on ihmisiä, jotka eivät osaa lukea kirjeitä. Kun me täällä eduskunnassa teemme sitä lainsäädäntöä, jota Kela toimeenpanee ja sitä kautta maksaa edunsaajille rahoja, niin on turha sanoakaan, että tässä nyt olisi jotakin virhettä tehty siinä mielessä, että myös Kelan valtuutettujen tehtävänä on jälkikäteisvalvonta ja katsoa, että myös Kelassa toimitaan lain ja asetusten mukaisesti.

⁶ **Pentti Tiusanen /vas:** Arvoisa puhemies! Haluan ihan lopuksi vain todeta, että Kelan asematahan on aika tavalla keskusteltu ja sitä on yritetty hiukan heiluttaa puolelta jos toiselta. Itse kyllä näen hyvin tärkeänä, että se on eduskunnan alaisena ja eduskunta tukee sen toimintaa.

Tuohon yksityiskohtaan vain viittasin sikäli, kun edellisestä eläkeläisille lähetetystä kirjeestä käytiin hyvin laaja julkisuuskeskustelu myös täällä, niin siinä oli nimenomaan sävystä kysymys. Se, että Kela noudattaa lakeja ja määräyksiä, mitä eduskunta on säätänyt ja antanut, on itsestäänselvyys.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

Lakiehdotus hyväksytään.

Lakiehdotuksen kolmas käsittely julistetaan päättyneeksi.

Asia on loppuun käsitelty.

Toinen varapuhemies: Eduskunnan seuraava täysistunto on ensi maanantaina kello 12.

Täysistunto lopetetaan kello 16.25.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Seppo Tiitinen
